

Begrepsmetaforer om KALDT SINNE

Yuki Minamisawa

I denne artikkelen analyseres begrepsmetaforer om KALDT SINNE. I kognitiv metafor-teori er det mange studier som har belyst SINNE og det har vært foreslått en rekke begrepsmetaforer. Men så langt har det ikke vært mye fokus på KALDT SINNE. Lakoff & Kövecses (1987) hevder at kaldt sinne representerer undertrykt og kontrollert sinne. Kövecses (2005) utvikler denne forklaringen og foreslår FORNUFTIG ER KALDT. Selv om FORNUFTIG ER KALDT er en overbevisende metafor, er det også flere eksempler i norsk som tilsynelatende ikke stemmer overens med denne metaforen. Følgende to problemer illustreres og diskuteres i artikkelen. For det første representerer kaldt sinne av og til ekstremt intenst sinne. For det andre forekommer *kaldt/iskaldt* oftere med *raseri* enn *sinne*. Artikkelen foreslår at disse to problemene kan forklares med primærmetaforen AFFEKSJON ER VARME, så vel som FORNUFTIG ER KALDT.

Nøkkelord: kognitiv metafor-teori, følelsesmetaforer, primærmetaforer, kaldt sinne

1 Innledning¹

Denne artikkelen belyser begrepsmetaforer om KALDT SINNE (‘COLD ANGER’).² Etter Lakoff & Johnson (1980) betraktes metaforer som begrepsfenomen, og ikke bare språklige uttrykk. Abstrakte begrep, som ofte er usynlige

-
1. Jeg vil gjerne takke to anonyme fagfeller for konstruktive kommentarer til en tidligere versjon av manuskriptet.
  2. Store bokstaver står for begrep slik det er vanlig i kognitiv lingvistikk. Følgelig beskrives en begrepsmetafor som MÅLBEGREP ER KILDEBEGREP. I denne artikkelen kaller jeg begrepsmetafor for enten “begrepsmetafor” eller “metafor”. Siden begrepsmetaforer har å gjøre med vår tenkemåte, skilles det mellom begrepsmetaforer og språklige metaforiske uttrykk. I artikkelen står språklige metaforiske uttrykk i kursiv som *iskaldt raseri*.

og ufattelige, forstår vi gjennom mer konkrete begrep som ofte er synlige, påtakelige og derfor lettere å forstå. Følelser er også slike abstrakte begrep som vi forstår ved hjelp av metaforer. Blant forskjellige følelser er SINNE antakelig den som det har vært mest fokusert på (Kövecses 1986; 1990; 2000; Lakoff 1987; Lakoff & Kövecses 1987; Stefanowitsch 2006 ofl.), og det har blitt foreslått en rekke begrepsmetaforer. Imidlertid har det ikke vært mye fokus på KALDT SINNE i tidligere studier, og derfor er KALDT SINNE hovedfokus i denne studien. Med hensyn til KALDT SINNE hevder Lakoff & Kövecses (1987) at det representerer undertrykt og kontrollert sinne og at den som blir sint, ikke reagerer med en gjengjeldelse. Deretter utvikler Kövecses (2005) denne forklaringen og sier at dette er basert på begrepsmetaforen FORNUFTIG ER KALDT. Likevel er det en rekke eksempler i norsk som tilsynelatende ikke stemmer overens med denne metaforen. I artikkelen illustreres to hovedproblemer.

For å søke etter eksempler brukes *Leksikografisk bokmålskorpus* (heretter: LBK). LBK er et balansert skriftspråklig korpus av norske bokmålstekster og består av omtrent 100 millioner ord (Knudsen & Fjeld 2013). I tillegg brukes Google-søk, men søket begrenses til nettsider med det norske toppnivådomenet. Når det gjelder engelsk, tar jeg eksempler fra *the British National Corpus* (heretter: BNC). Eksempler vises med tekstens ID.

For å trekke ut relevante uttrykk må det velges søkeord. I *Engelsk-norsk stor ordbok* (Henriksen & Haslerud 2006) oversettes det engelske ordet *anger* som *sinne*, *vrede* og *raseri*. I tillegg kan ordet også tilsvare *harme*. Blant disse ordene er det mest generelle ordet for følelsen *sinne*. Ordet *raseri* defineres derimot som “voldsomt sinne” etter *Aschehoug og Gyldendals Store Norske Ordbok* (heretter: AGSNO) (Guttu 2005). Etter definisjonen er *raseri* mer intenst enn *sinne*, og dette ordet korresponderer med *rage* i engelsk. Siden vi ikke finner noen eksempler på *kald/iskald vrrede* eller *kald/iskald harme* i LBK, velges *sinne* og *raseri* som søkeord i denne studien.³

Artikkelen er strukturert slik: I del 2 gis en kort og generell beskrivelse av begrepsmetaforer om SINNE. Deretter fokuseres det også på forklaringene av KALDT SINNE i tidligere studier. Her presenteres hovedsakelig hvordan Lakoff & Kövecses (1987) og Kövecses (2005) forklarer KALDT SINNE. I del 3 listes det opp eksempler på KALDT SINNE og det illustreres to hovedproblemer med tidligere studier. I del 4 presenteres primærmetaforen AFFEK-

3. I korpuset kan det også finnes metaforiske uttrykk som ikke inneholder noen ord fra mål-begrepet slik som *sinne* eller *raseri*. Foreløpig er det metodisk vanskelig å trekke ut slike uttrykk (se for eksempel Stefanowitsch 2006).

SJON ER VARME som en løsning på problemene, og det diskuteres hvordan problemene kan løses med denne metaforen. Artikkelen oppsummeres i del 5.

2 Tidligere studier

2.1 Begrepsmetaforer om SINNE

I tidligere studier har det blitt foreslått flere begrepsmetaforer om SINNE. For eksempel lister Kövecses (2000: 21) opp 12 metaforer slik som SINNE ER VARM VÆSKE I EN BEHOLDER, SINNE ER BRANN og SINNE ER EN NATURKRAFT. Blant disse er den sentrale metaforen SINNE ER VARM VÆSKE I EN BEHOLDER (heretter: VÆSKE-metaforen). Det er hevdet (Lakoff & Kövecses 1987) at det er to generelle metaforer som VÆSKE-metaforen er basert på: KROPPEN ER EN BEHOLDER FOR FØLELSENE (heretter: BEHOLDER-metaforen) og SINNE ER VARME. Som utgangspunkt gis eksempler på BEHOLDER-metaforen (1a-c).

(1)	a. He was <i>filled with anger</i> .	(Kövecses 1990: 53)
	b. She couldn't <i>contain</i> her joy.	(ibid: 53)
	c. She was <i>brimming with rage</i> .	(ibid: 53)

Vi betrakter kroppen vår som en type beholder som har innside, utside og en grense mellom innsiden og utsiden. Dette skjer for eksempel når vi puster eller tar næring til oss, og slike erfaringer gir grunnlag for BEHOLDER-metaforen (Johnson 1987). Kövecses (2000) hevder at BEHOLDER-metaforen virker i konseptualisering av de fleste følelsene og den spiller også en viktig rolle i konseptualisering av SINNE. I denne metaforen betraktes kroppen som en slags beholder, og sinne som et stoff i beholderen.

Når det gjelder SINNE ER VARME, hevder Lakoff & Kövecses (1987) at den er basert på fysiologiske reaksjoner slik som skjjelving eller økning i kroppstemperaturen. Når SINNE ER VARME forbinder seg med BEHOLDER-metaforen produseres VÆSKE-metaforen. Denne metaforen finner vi i følgende setninger (2a-c).

(2)	a. You make my <i>blood boil</i> .	(Kövecses 1990: 53)
	b. <i>Simmer</i> down!	(ibid: 53)
	c. I had reached the <i>boiling point</i> .	(ibid: 53)

I VÆSKE-metaforen forstår vi SINNE som VARM VÆSKE, og KROPP som BEHOLDER. Det vil si at oppstigning av væske tilsvarer økende sinne (3a). Når væsken varmes opp til kokepunktet, vil den gå over til damp (3b), og produsere trykk i beholderen (3c). Beholderen utvider seg og vil til slutt eksplodere (3d). Som resultat går den i stykker (3e) og innholdet slipper ut (3f). På denne måten brukes kunnskap om vannkoking til å forstå de ulike aspektene av SINNE.

- (3) a. His pent-up anger *welled up* inside him. (Kövecses 1990: 54)
 b. She got all *steamed up*. (ibid: 54)
 c. He managed to keep his anger *bottled up* inside him. (ibid: 55)
 d. When I told him, he just *exploded*. (ibid: 55)
 e. I *blew my stack*. (ibid: 55)
 f. Smoke was *pouring out of his ears*. (ibid: 55)

Alle disse setningene viser at VÆSKE-metaforen har et rikt system av metaforiske implikasjoner ('metaphorical entailments').⁴ Kövecses (2000) peker på at BEHOLDER-metaforen, en viktig del av VÆSKE-metaforen, belyser mange ulike aspekter av følelsen. Det er også hevdet at VÆSKE-metaforen inkluderer ulike detaljerte metaforiske implikasjoner som i (3a-f), og dermed brukes det forskjellige konvensjonelle ord og uttrykk. Av disse grunnene betraktes VÆSKE-metaforen som den sentrale metaforen om SINNE i engelsk.

I tillegg har det vært påpekt at en lignende versjon av VÆSKE-metaforen finnes i mange forskjellige språk (Kövecses 1995; 2005; Matsuki 1995; Yu 1995; Soriano 2003 ofl.). For eksempel sammenligner Kövecses (1995) BEHOLDER-metaforen mellom engelsk, kinesisk, japansk og ungarsk, og hevder at de mer eller mindre har lignende metaforer. Golden (2001; 2014) viser at VÆSKE-metaforen også finnes i norsk.

- (4) a. Han *kokte* av sinne. (Golden 2014: 32)
 b. Hun *eksploverte* på treningen. (ibid: 32)
 c. Jeg må *få ut litt damp*. (ibid: 32)
 d. Jeg må *lette litt på trykket*. (ibid: 32)

---

4. Metaforiske implikasjoner oppstår fra kunnskapen som mennesker har om kildebegrep slik som VARM VÆSKE I EN BEHOLDER. Kunnskapen om kildebegrepet overføres til målbeget, og slik kunnskapsoverføring kalles metaforisk implikasjon (Lakoff & Kövecses 1987; Kövecses 2010). Den beskrives konvensjonelt med store bokstaver.

Det første uttrykket (4a) er et typisk eksempel på denne metaforen og tilsvarer *boil with anger* i engelsk.⁵ I (4b) brukes ordet *eksplodere* og setningen representerer den metaforiske implikasjonen NÅR SINNET BLIR FOR INTENST, EKSPLODERER PERSONEN. Setningene (4c, d) betraktes som eksempler på SINNE KAN SLIPPES KONTROLLERT UT. Her vises det tydelig at den norske versjonen av VÆSKE-metaforen belyser forskjellige aspekter av følelsen ved hjelp av forskjellige metaforiske implikasjoner. Horbowicz (2009: 172) gir også noen eksempler på metaforer om SINNE i forhold til blodet. Horbowicz nevner at blodets temperatur viser ens beherskelse over følelsene og når temperaturen stiger, representerer det oftest SINNE. Blodet kan bli veldig varmt, og da koker det og produserer trykk som en vanlig væske. Dette vises i uttrykkene som *ens blod kom i kok* og *blodet steg noen til hodet*.

Som nevnt ovenfor betraktes VÆSKE-metaforen som den sentrale metaforen om SINNE. I tillegg brukes SINNE ER BRANN⁶ for å representere følelsen. Dette tyder på at SINNE ofte konseptualiseres som et varmt stoff. Dette er helt naturlig fordi disse begrepsmetaforene er basert på SINNE ER VARME som oppstår fra fysiologiske reaksjoner som følger med sinne slik som økning i kroppstemperaturen.

2.2 KALDT SINNE

Imidlertid konseptualiseres ikke alltid SINNE som et varmt stoff. Av og til konseptualiseres det også som noe kaldt. Dette kalles “kaldt sinne” i Lakoff & Kövecses (1987), og de gir en kort beskrivelse. Ifølge Lakoff & Kövecses er KALDT SINNE en uprototypisk type av SINNE. En person som er i kaldt sinne, gir ikke direkte uttrykk for sinnet.

Cold anger: S⁷ puts so much effort into suppressing the anger that temperature goes down, while internal pressure increases. There are neither signs of heat nor agitation, and there is no danger that S will lose control and display his anger. In the prototypical case, a display of anger constitutes retribution. But

-
5. I engelsk brukes også verbet *seethe* for å representere samme aspekt som i setning *She was seething with rage* (Kövecses 1990: 53). Kövecses hevder at verbet *seethe* nå bare brukes metaforisk, men bildet av vannoppvarming eksisterer. Verbet *syde* i norsk har samme opprinnelse (Bjorvand & Lindeman 2007), og dette verbet brukes derimot både til oppvarming av væske og til følelsen som i setning *Vannet begynner straks å syde og koke* (SK01BjKe03) og *Hun sydet av sinne* (SK01VaJe01).
  6. Et eksempel på denne metaforen er *Igjen kjente hun sinnet blusse opp* (SK01HiE101).
  7. S er forkortelsen av *the Self* og viser til personen som blir sint (Lakoff & Kövecses 1987: 211). Heretter brukes S også i artikkelen for å vise til personen som blir sint.

since there is no such display, and since there is internal pressure, release from that pressure can only come through retribution of some other kind, one that is more severe than the display of emotion. It is for this reason that cold anger is viewed as being much more dangerous than anger of the usual kind. (ibid: 216)

Siden SINNE for det meste blir konseptualisert som VARM VÆSKE står KALDT SINNE i strid med vår prototypiske forståelse av SINNE. Lakoff & Kövecses gir en forklaring på dette og hevder at kaldt sinne følger med reduksjon av kroppstemperaturen på grunn av at man anstrenger seg for å kontrollere sinnet. Kövecses (2005) utvikler denne påstanden og foreslår begrepsmetaforen FORNUFTIG ER KALDT ('RATIONAL IS COLD').

The notion of cold anger is based on conceptualizing a part of anger (retribution) as a rational act by the angry person. It is this rational, as opposed to emotional, decision that is conceptualized as being "cold." It is the RATIONAL IS COLD metaphor that applies to a part of the cultural model of anger. (ibid: 288)

Kövecses hevder at KALDT SINNE er basert på en behersket oppførsel. En behersket oppførsel tilsvarer antakeligvis anstrengelsen for å undertrykke sinne etter forklaringen til Lakoff & Kövecses.

Visselig er disse forklaringene troverdige og overbevisende, og mange eksempler forklares egentlig med FORNUFTIG ER KALDT. Imidlertid er det også flere eksempler som muligens ikke stemmer med denne metaforen. I den følgende delen illustreres to hovedproblemer om FORNUFTIG ER KALDT.

3 To hovedproblemer med forklaringene på KALDT SINNE

3.1 Eksempler på FORNUFTIG ER KALDT

Antakeligvis er forklaringen til Lakoff & Kövecses gyldig både i norsk og engelsk.

- (5) a. Han stirret på henne en liten stund i *kaldt raseri*.⁸
b. Jeg sitter da igjen med et *iskaldt sinne*, ...⁹

8. https://books.google.no/books?id=I_LkDAAAQBAJ&pg=PT252&lpg=PT252&dq=%22kaldt+raseri%22&source=bl&ots=MGPy9RI-70&sig=0xFg2CVn5-QQgpQx-_WslUkIoWk&hl=ja&sa=X&ved=0ahUKEwj6nYj9n4rPAhVIOJoKHePWD0UQ6AEI-MjAE#v=onepage&q=%22kaldt%20raseri%22&f=false (sist søkt: 20/3/2017)

9. <http://forum.doktoronline.no/topic/260677-hva-er-det-med-denne-mannen/> (sist søkt: 1/8/2017)

- c. Hun kjente et vilt, hvitt, *kaldt raseri* i hjertet. Men han holdt henne tett inntil seg og danset med henne.¹⁰
- d. There was a core of *cold rage* within him, but he would not allow it to fill him yet; he would wait till the end. (CD2 883)

I det første norske eksempelet (5a) ser S stivt på henne men S gjør ikke noe utover dette. I (5b) sitter S igjen og gjør heller ikke noe mer. I (5c) kjenner S et kaldt raseri i hjertet, men S fortsetter å danse, og det virker som at S klarer å undertrykke sinnet. I den siste engelske setningen (5d) synes S å ha klart å kontrollere sinnet. I alle setningene forsøker S å kontrollere og undertrykke sinnet, og det fører ikke til at S agerer utover dette. Alle disse setningene er forenlige med FORNUFTIG ER KALDT.

3.2 Det kalde sinnets intensitet

Men to hovedproblemer kan påpekes. Det første problemet handler om det kalde sinnets intensitet. Skal vi tro Lakoff & Kövecses, kan kaldt sinne ikke være så intenst at S mister kontroll over sinnet. I stedet for et utbrudd av sinne viser S behersket oppførsel. Men det virker som at kaldt sinne av og til er svært intenst.

- (6) a. Han var rasende. ... Et *iskaldt*, beslutsomt *raseri* han aldri før hadde kjent. (SK01RoAn01)
- b. Dette er mitt liv, hveser hun i *kaldt raseri* med fingeren som en lansespiss mot adamseplet hans. (SK01OIPa03)
- c. Kim er drevet av et *iskaldt raseri* som spiser ham opp innenfra, og forvandler ham selv til et monster.¹¹
- d. Jeg er i ferd med å spises opp av et *kaldt raseri* og hat.¹²
- e. ... undertegnede ble fylt av et *iskaldt* og samtidig *rødgloedende raseri*. (UN05BI07043)

I (6a) er raseriet S kjente så sterkt at S aldri hadde kjent det før. Dette viser at kaldt sinne kan være ekstremt intenst. Setning (6b) viser også at raseriet er intenst og S hveser med fingeren mot halsen hans. Uttrykket *som en lansespiss*

10. <http://pandora-forlag.no/boker/regnbuen> (sist søkt: 17/6/2017)

11. <http://filterfilmogtv.no/i-saw-the-devil-en-seriemorderthriller-pa-samme-skyhoye-niva-som-seven/> (sist søkt: 21/7/2017)

12. <http://forum.doktoronline.no/topic/297688-jeg-har-kontaktet-advokat/> (sist søkt: 21/7/2017)

tyder også på at sinnet er intenst. Dermed er det tvilsomt at slik oppførsel er helt behersket. I (6c) og (6d) betraktes raseriet som et uhyre som spiser S opp, og det er vanskelig å si at S helt klarer å kontrollere sinnet. I disse to setningene konseptualiseres SINNE som ET FARLIG DYR. Antakeligvis korresponderer dette aspektet med at S mister kontroll over sinnet. I tillegg virker det som at kaldt raseri i (5c) også er veldig intenst. Visselig gjør S ikke noen gjengjeldelser, men raseriet er ikke bare kaldt, men også vilt.¹³ AGSNO definerer *vill* som “ustyrlig, tøylesløs” når det brukes til temperament eller væremåte. Siden *kaldt raseri* representerer undertrykt og kontrollert sinne, er dette ikke helt forenlig med *vilt raseri*. Setning (6e) er enda mer problematisk, fordi SINNE er konseptualisert som et varmt stoff og et kaldt stoff samtidig. Rasulić nevner også dette og gir eksempler som *seethe with cold anger* (2015: 275). Som nevnt gjentatte ganger representerer kaldt sinne kontrollert sinne som fører med seg fornuftig oppførsel. Men (hett) sinne representerer vanligvis vilt sinne og at S vil gjøre noe mot personen som har gjort S sint. Siden kaldt sinne som representerer kontrollert sinne og (hett) sinne som representerer intenst sinne ikke stemmer overens med hverandre, kan uttrykket *et iskaldt og rødglødende raseri* ikke forklares med FORNUFTIG ER KALDT.

Som vist ovenfor kan kaldt sinne av og til være intenst, og dette stemmer tilsynelatende ikke overens med FORNUFTIG ER KALDT. For å unngå disse uoverensstemmelsene foreslår Rasulić (2015) “Energy Transfer”. Ifølge Rasulić kan temperatur bli delt opp i to elementer. Rasulić forklarer disse elementene som “temperature as a physical property of the matter” og “heat as a form of energy”. Den sistnevnte defineres som “the ability of an entity to exert work on other entities or on its surroundings” (ibid: 277). Energi flyter fra en varmere ting til en kaldere ting. Rasulić foreslår at vår konseptualisering av SINNE reflekterer dette aspektet av varme som energi. I prototypisk (hett) sinne reagerer S med en gjengjeldelse, og dette innebærer at energien flyter ut av selve kroppen og over i omverdenen. Når energien flyter utover kroppen, betraktes sinnet som hett. Derimot innebærer kaldt sinne en kontrollert reaksjon der energien ikke flyter utover kroppen, selv om sinnet kan være like intenst som vanlig hett sinne.

Imidlertid kan eksempler som i (6e) fremdeles ikke forklares med Rasulićs påstand, fordi hett sinne, som tyder på at energien flyter ut av kroppen, og kaldt sinne, som tyder på at energien ikke flyter ut av kroppen, ikke kan forekomme

13. Uttrykket *vilt raseri* kan kategoriseres i SINNE ER ET FARLIG DYR (Kövecses 1990; 2000) sammen med uttrykkene i (6c) og (6d).

samtidig. I tillegg virker det som at S av og til reagerer på en merkbar måte som i (7a-c).

- (7) a. His *cold rage* thickened his accent, but the revolver in his hand remained steady.
 (CKE 243, også i Omori 2008: 141)
- b. There was *cold anger* in his voice, a note of violence. (Deignan 1999: 331)
- c. Hva gjør han her? Stemmen hans hadde forvandlet seg fra varm og kjærlig, til å inneholde et *iskaldt* sinne.¹⁴

Omori (2008) hevder at kaldt sinne i (7a) er intenst, og ikke helt behersket. Hun sier at sinnet er så intenst at S ikke kan snakke helt klart og tydelig, selv om det ikke leder til at S fyrer av revolveren. Setning (7b) forklarer Deignan (1999) på linje med Lakoff & Kövecses, men uttrykket *a note of violence* kan være litt problematisk. Slike eksempler kan også ses i norsk. I (7c) forandrer stemmen til S seg og inneholder et iskaldt sinne. I tillegg vises det i (6b) at S hveser. Hvesingen er utvilsomt hørbar, og det er vanskelig å si at S opptre helt behersket. I alle disse eksemplene kunne det høres på stemmen at S egentlig er sint.

I tillegg kan sinne av og til komme til syne i øynene som et kaldt blick når S opplever kaldt sinne. Lakoff & Kövecses (1987: 216) hevder at uttrykk som *Sally gave me an icy stare* er eksempler på KALDT SINNE. Norsk har også tilsvarende uttrykk *kaldt/iskaldt blick*.

- (8) a. Dronningen ga et *iskaldt blick* da fotografen ba henne fjerne kronen, men hun stormet ikke ut.¹⁵
- b. Så gir hun meg et *kaldt blick*. Kanskje det er fullt av hat, ... (SA11Vi0402.47)
- c. ... han vendte tilbake til meg og ga meg et *iskaldt blick*. Jeg forsto øyeblikkelig at jeg nettopp hadde avsagt dommen over meg selv. Hva var det han mislikte? Antagelig det at jeg ikke ville vite noe av hans anerkjennelse.
 (SA03BeIn01.5598)
- d. Den falske politimannen kom inn i rommet med et *iskaldt blick*, helt rolig, og begynte å skyte folk, ...¹⁶

14. https://www.norskeserier.no/_skjonnlitteratur/romanserier/utst%C3%B8tt-ellinor-rafaelsen-9788202401863 (sist søkt: 21/7/2017)

15. <https://www.aftenposten.no/verden/i/JEK08/Stormet-ikke-ut-av-fotoseanse-likevel> (sist søkt: 02/08/2017)

16. <https://www.oblad.no/nyheter-fra-frogn/frogn/badebyen/marius-vet-ikke-om-han-skal-folge-rettssaken/s/2-2.2610-1.7183639> (sist søkt: 02/08/2017)

I (8a) klarer dronningen å kontrollere sinnet, og dette uttrykket er et typisk eksempel på FORNUFTIG ER KALDT. Men det betyr ikke at sinnet er usynlig. I (8b) kan kaldt blick tolkes som et tegn på hat. Også i (8c) lurer den som har fått et iskaldt blick på hva S mislikte. I begge setningene merker den som S er sint på, at S er uvennlig innstilt overfor henne. I (8d) forekommer også uttrykket *iskaldt blick*. Problemet er at S skyter folk med et iskaldt blick. Det kan godt tenkes at S skyter folk i en helt rasjonell tilstand, men det er like sannsynlig at et iskaldt blick tyder på mangel på vennlig innstilling.¹⁷ I tråd med dette betrakter Deignan (1999: 331) uttrykket *giving me a bright, cold stare* som et tegn på mangel på vennlig innstilling.

Som diskutert ovenfor kan kaldt sinne av og til være så intenst at det blir merkbart i stemmen og øynene. Det betyr at S ikke oppfører seg helt som vanlig når S er i kaldt sinne. Dette problemet reflekterer hvor hyppig KALDT SINNE uttrykkes.

3.3 Uttrykk av KALDT SINNE: Hyppighet

Det andre problemet kan vi se i hvor hyppig KALDT SINNE uttrykkes. Tabell 1 viser hvor mange ganger *kaldt sinne*, *iskaldt sinne*, *kaldt raseri* og *iskaldt raseri* forekommer i LBK. Tallene som står i parentes, viser derimot hvor mange ganger *kaldt/iskaldt* forekommer i nærheten av (mindre enn fem ords avstand) *sinne* og *raseri* som i uttrykk *et iskaldt, beslutsomt raseri* (6a) og *et iskaldt og samtidig rødglødende raseri* (6e).

	<i>sinne</i>	<i>raseri</i>
<i>kaldt</i>	0 (1)	3 (4)
<i>iskaldt</i>	0 (0)	2 (4)
Total	0 (1)	5 (8)

Tabell 1: Kollokasjoner av KALDT SINNE i LBK

I korpuset forekommer *kaldt/iskaldt* med *raseri* oftere enn *sinne*. Vi kan ikke finne noen kollokasjon av *iskaldt sinne*. Hvis FORNUFTIG ER KALDT var det eneste grunnlaget for KALDT SINNE, kunne vi tro at det skulle være flere eksempler på *kaldt/iskaldt sinne* enn *kaldt/iskaldt raseri*, fordi *raseri* er mer intenst enn *sinne*. Dette kan også bekreftes av Google-søk. Ved å søke *kaldt sinne*, *iskaldt sinne*, *kaldt raseri* og *iskaldt raseri* får vi henholdsvis 9, 46, 54 og 47 resultater (sist søkt: 21/7/2017). I Google forekommer *kaldt/iskaldt raseri* (101

17. Det er litt tvilsomt at S egentlig er sint i denne setningen, men trolig bekrefter dette eksempelet at *iskaldt blick* kan tyde på mangel på vennlig innstilling.

resultater) nesten dobbelt så hyppig som *kaldt/iskaldt sinne* (55 resultater). Dessuten leder FORNUFTIG ER KALDT til å tro at en lavere temperatur skulle tilsvare en mer rasjonell tilstand, og da kan vi tenke oss at *iskaldt sinne* skulle forekomme oftere enn de andre uttrykkene. Men i korpuset kan vi ikke finne noen eksempler på *iskaldt sinne*. Dette resultatet viser en tendens til at *kaldt* og *iskaldt* forekommer med ord som representerer intenst sinne, *raseri*, og dette kan tydeligvis ikke forklares med FORNUFTIG ER KALDT.¹⁸

For å løse disse problemene foreslår denne studien en annen begrepsmetafor som KALDT SINNE kan være basert på, AFFEKSJON ER VARME. I den følgende delen introduseres begrepsmetaforen AFFEKSJON ER VARME, og deretter diskuteres det hvordan de ovennevnte problemene kan løses med denne metaforen.

4 KALDT SINNE og AFFEKSJON ER VARME

4.1 AFFEKSJON ER VARME

AFFEKSJON ER VARME er en konvensjonell begrepsmetafor som nevnt gjentatte ganger i tidligere studier (Grady 1997; Kövecses 1986; 2000; 2005; Lakoff 1993; Lakoff & Johnson 1999 ofl.). Denne metaforen kaller Grady (1997) for en primærmetafor. En primærmetafor defineres som en slags grunnmetafor som har oppstått fra våre kroppslige erfaringer. Ifølge Grady er det visse typer begivenheter som vi daglig opplever, og vi oppfatter slike begivenheter subjektivt. Når det gjelder AFFEKSJON ER VARME skjer det når vi er i nærheten av en vi har et intimt forhold til. Det vil si at vi føler oss varme når vi blir omfavnet (Grady 1997; Lakoff & Johnson 1999). I denne tilstanden forbinder vi den emosjonelle opplevelsen med nærheten, eller med varme som føles når vi er i

18. Muligens kan samme problem pekes på i engelsk. I Rasulić (2015: 276) vises hyppighet av uttrykkene *cold anger*, *cold rage*, og *cold fury* i BNC. Uttrykket *cold anger* forekommer 7 ganger i korpuset, men det er flere eksempler på *cold fury*. Når det gjelder ordet *icy* forekommer det bare sammen med *rage* og *fury*, men ikke med *anger*. Tabellen viser at engelsk også har en tendens til at *cold/icy* forekommer sammen med ord som representerer intenst sinne, *rage* og *fury*, heller enn *anger*.

	<i>anger</i>	<i>rage</i>	<i>fury</i>
<i>cold</i>	7	5	13
<i>icy</i>	0	4	1
Total	7	9	14

Tabell 2: Kollokasjoner av COLD ANGER i BNC

nærheten av noen. Disse dimensjonene korrelerer med hverandre og fungerer som motivasjon for AFFEKSJON ER VARME.

AFFECTION IS WARMTH

Subjective Judgement: Affection

Sensorimotor Domain: Temperature

Examples: “They greeted me *warmly*.”

Primary Experience: Feeling warm while being held affectionately
(Lakoff & Johnson 1999: 50)

På grunn av erfaring av denne typen konseptualiseres AFFEKSJON ved hjelp av VARME, og dermed konseptualiseres MANGEL PÅ AFFEKSJON ved hjelp av KULDE. Denne metaforen produserer uttrykk som “*We have a warm relationship* (Kövecses 2005: 3)” og “*She has always been cold to me* (Grady 1997: 293)”.¹⁹

Siden erfaringen av å føle seg varm når man blir omfavnet er universiell, er det rimelig å tro at AFFEKSJON universelt konseptualiseres ved hjelp av VARME (Grady 1997; Grady, Taub & Morgan 1996).

- (9) a. Vi har egentlig et *varmt forhold*, selv om det kan virke *kjøligere* nå. (Golden 2001: 121)
 b. Han synes å ha hatt *varme følelser* for moren i hele sitt liv, ... (SA02EnPe02)
 c. Hvorfor er hun så *kald* mot ham, det skal han spørre om. (SK01BoKa02)

Som disse setningene viser, har norsk også en rekke eksempler som viser at AFFEKSJON konseptualiseres ved hjelp av VARME (9a, b), og MANGEL PÅ AFFEKSJON ved hjelp av KULDE (9a, c).

I tillegg gjelder AFFEKSJON ER VARME andre begreper enn AFFEKSJON. Kövecses (2000) hevder at VENNSKAP delvis er basert på denne metaforen. Ifølge Kövecses ser vi denne metaforen i eksempler som “*Yeltsin and Bush have a warm friendship*” og “*Making too many requests can put a warm friendship permanently on ice*” (ibid: 93). Når det gjelder VENNSKAP og VARME, nevner Rasulic også begrepsmetaforen Å VISE EN (VENNLIG) INNSTILLING ER VARME, IKKE Å VISE (VENNLIG) INNSTILLING ER

---

19. SINNE ER VARME (eller FØLELSESINTENSITET ER VARME), som er viktig for konseptualisering av SINNE, betraktes også som en primærmetafor (Grady 1997: 295). Denne primærmetaforen oppstår fra erfaring av at hudtemperaturen stiger når man utsettes for sinnsbevegelser.

KULDE (2015: 277-278). Som Rasulić hevder, er denne begrepsmetaforen basert på AFFEKSJON ER VARME.

4.2 Løsning på problemene

Ifølge tidligere studier av Lakoff og Kövecses prøver S å kontrollere sinnet når S er i kaldt sinne, og dermed går kroppstemperaturen ned. Det motiverer FORNUFTIG ER KALDT og produserer eksempler som i (5a-d). Antakeligvis er (10) også forenlig med denne metaforen.

(10) Men hans måte å vise sinne på var å bli *kald* og *taus*, heller enn å heve stemmen ...
(SK01CoJM01)

I (10) blir S kald og taus i stedet for å heve stemmen. S gjør ikke noen gjengjeldelser, og derfor kan eksempelet forklares med FORNUFTIG ER KALDT.

Imidlertid tyder fornuftig oppførsel ikke alltid på at S oppfører seg helt som vanlig. Som diskutert tidligere blir kaldt sinne av og til merkbart og synlig i stemmen eller øynene. Selv om S klarer å undertrykke sinnet er det likevel mulig at S ikke vil snakke om hvorfor S er sint, eller kanskje S unngår å snakke med en som S er sint på for ikke å eksplodere. I (10) kan det også sies at S egentlig viser sinnet ved ikke å si noe. I dette eksempelet gir en slik erfaring grunnlag for metaforen Å VISE EN (VENNLIG) INNSTILLING ER VARME, IKKE Å VISE (VENNLIG) INNSTILLING ER KULDE, som er basert på AFFEKSJON ER VARME.

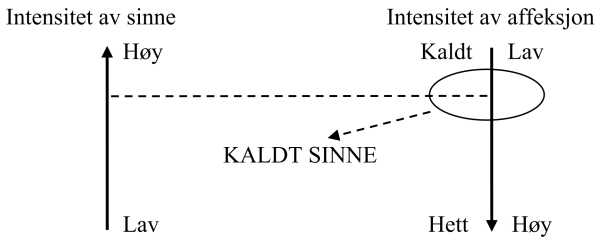
I setningene nevnt nedenfor er det enda tydeligere at S mangler affeksjon.

- (11) a. Han gikk som i en konstant tilstand av *kaldt*, uforsonlig *sinne* og betraktet hvert menneske han så på gaten som en potensiell motstander. En fiende. En fare.
Han gikk på gaten, lett, gjennomskinnelig av hat. (SK01FaKn05)
- b. Jeg er i ferd med å spises opp av et *kaldt raseri* og hat. (= 6d)
- c. Hva gjør han her? Stemmen hans hadde forvandlet seg fra *varm* og *kjærlig*, til å inneholde et *iskaldt* sinne. (= 7c)

I (11a) betrakter S alle han ser på gaten som fiender. Når man betrakter noen som en fiende, føler man vanligvis ikke affeksjon for ham. I (11b) forekommer *hat* sammen med *kaldt raseri*. I begge setningene føler S antakeligvis ikke affeksjon. Disse eksemplene er derfor helt forenlige med forklaringen med AFFEKSJON ER VARME, fordi mangel på affeksjon betraktes som kaldt etter denne metaforen. I (11c) forekommer *iskaldt* sammen med *varm* og *kjærlig*.

Stemmen til S inneholdt en varm og kjærlig tone i begynnelsen, men den blir et iskaldt sinne deretter. Ordet *iskaldt* er brukt her som kontrast til *varm* og *kjærlig*, og dermed viser dette utvilsomt en uvennlig innstilling.

Nå er det tydelig at KALDT SINNE er basert på AFFEKSJON ER VARME i det minste i noen eksempler som i de ovennevnte setningene. Diagrammet under viser forholdet mellom sinne og affeksjon i kaldt sinne.

Figur 1: Forholdet mellom sinne og affeksjon i kaldt sinne

Diagrammet viser at intensitet av affeksjon minker idet intensitet av sinne stiger, og dette vises med pilretningene. Den prikkete linjen viser at S mangler affeksjon når S er veldig sint. Sirkelen viser at fokuset er på mangel på affeksjon når S er i kaldt sinne. Til slutt viser den prikkete pilen at kulde, som representerer mangel på affeksjon, gir grunnlag for KALDT SINNE.

Denne begrepsmetaforen løser de problemene som ble nevnt tidligere.

- (12) a. Dette er mitt liv, hveser hun i *kaldt raseri* med fingeren som en lansespiss mot adamseplet hans. (= 6b)
 b. ... undertegnede ble fylt av et *iskaldt* og samtidig *rødglødende raseri*. (= 6e)

Etter Lakoff & Kövecses er det ikke sannsynlig at kaldt sinne er ekstremt intenst, fordi S må klare å kontrollere sinnet. Men som i (12a, b) kan kaldt sinne være veldig intenst. I (12a) hveser S med fingeren mot halsen hans. S viser egentlig sitt sinne, og dermed er det vanskelig å si at S oppfører seg helt behersket. Dette kan heller ikke forklares med Rasuliés forklaring, fordi hvesingen tyder på at energien mer eller mindre flyter ut av selve kroppen. Men dette er ikke problematisk hvis kaldt raseri tolkes som å innebære at S mangler affeksjon. Siden kaldt raseri heller tyder på at S er i en uvennlig innstilling, kan raseriet være så intenst at S knapt kan holde sinnet inni seg. I tillegg kan (12b) forklares med samme metafor. Siden en rasjonell tilstand og en emosjonell tilstand ikke kan eksistere side om side kan FORNUFTIG ER KALDT ikke for-

klare slike eksempler. Men det er forståelig at S mangler affeksjon når S er i intenst raseri, og derfor blir slike uttrykk heller ikke noe problem i AFFEKSJON ER VARME.

Det andre problemet kan forklares på samme måte. I FORNUFTIG ER KALDT skulle en lavere temperatur korrespondere med en mer rasjonell tilstand. Men faktumet at *kaldt/iskaldt* forekommer sammen med *raseri* oftere enn *sinne*, stemmer ikke overens med dette. Det blir også forståelig hvis vi betrakter AFFEKSJON ER VARME som grunnlag for KALDT SINNE. Figur 1 viser at S blir mindre øm og kjærlig idet sinnet blir mer intenst. Dette gjør det mulig å konkludere med at temperaturen blir lavere jo mer intenst sinnet blir. Siden kaldt sinne fokuserer på at S mangler affeksjon og sinnet kan dermed være veldig intenst, er det naturlig at *kaldt/iskaldt* heller forekommer sammen med *raseri*.²⁰

Likevel er AFFEKSJON ER VARME ikke uforenlig med FORNUFTIG ER KALDT. Uttrykk som i (10) kan tolkes som et eksempel på både FORNUFTIG ER KALDT og AFFEKSJON ER VARME. Med FORNUFTIG ER KALDT forklares eksempelet som at S blir taus og viser ikke sinne, og dette gir grunnlag for bruk av FORNUFTIG ER KALDT. Muligens kan dette også forklares med AFFEKSJON ER VARME som at å bli taus er en måte å vise sinne på. Når S unngår å snakke og kommunisere, skapes en uvennlig innstilling. På grunn av slik innstilling brukes metaforen AFFEKSJON ER VARME. Det synes at KALDT SINNE er relatert til begge begrepsmetaforene. Eksempler som i (5) er basert på FORNUFTIG ER KALDT, mens eksempler som i (6) kan forklares med AFFEKSJON ER VARME. Siden disse to metaforene kan være basert på samme begivenhet er de ikke uforenlige med hverandre.

---

20. Selv om Kövecses (2010) ser på MANGEL PÅ AFFEKSJON ER KULDE som den motsatte metaforen til AFFEKSJON ER VARME, ser Lakoff, Espenson & Schwartz (1991) det som AVERSJON ER KULDE ('DISLIKE IS COLD'). Denne metaforen tyder på en forbindelse mellom KALDT SINNE og HAT, og denne forbindelsen kan vi se i setning (6d) og (11a). Imidlertid konseptualiseres HAT av og til som et varmt stoff (i), og dermed forekommer *hat* med vanlig (hett) *sinne* (ii).

(i) Morderen hadde følt sitt *hat* mot og sin forakt for den langhårede unge mannen *blusse opp*. (SK01LaHa03)

(ii) Omkring oss derimot *kokte* det av *hat* og *sinne*!
(<http://www.icej.no/content/om-8-januar-2009> (sist søkt: 08/01/2018))

5 Oppsummering

Denne studien har fokusert på begrepsmetaforer om KALDT SINNE. Flere tidligere studier er enige i at KALDT SINNE er basert på FORNUFTIG ER KALDT. Ifølge disse studiene representerer dette undertrykt og kontrollert sinne, og S reagerer ikke med en gjengjeldelse.

Selv om denne forklaringen er overbevisende, har denne studien illustrert at ikke alle eksempler kan forklares med denne metaforen. I artikkelen har to hovedproblemer blitt diskutert. For det første er det eksempler som viser at kaldt sinne er så intenst at S knapt kan kontrollere sinnet. Det har blitt presentert eksempler som *spises opp av et kaldt raseri* og *et iskaldt og samtidig rødglødende raseri*. I tillegg er det eksempler som viser at kaldt sinne av og til er merkbart og synlig i stemmen og øynene. Vi fant også uttrykk som *hveser i kaldt raseri med fingeren som en lansespiss mot adamseplet*. Det er vanskelig å si at S oppfører seg helt behersket i disse eksemplene. Det andre problemet er at *kaldt/iskaldt* forekommer sammen med *raseri* oftere enn *sinne*. I LBK kan vi finne eksempler på *kaldt/iskaldt raseri* mens det nesten ikke er noen eksempler på *kaldt/iskaldt sinne*. Hvis KALDT SINNE var basert på bare FORNUFTIG ER KALDT, da skulle en lavere temperatur korrespondere med en mer rasjonell tilstand. Dermed kan det godt tenkes at *kaldt/iskaldt* skulle forekomme sammen med *sinne* heller enn *raseri*, fordi *sinne* er mindre intenst enn *raseri*.

For å løse disse problemene har det blitt foreslått at KALDT SINNE delvis er basert på primærmetaforen AFFEKSJON ER VARME/MANGEL PÅ AFFEKSJON ER KULDE. I denne metaforen tyder kaldt sinne på at S mangler affeksjon, og kaldt sinne kan derfor være ekstremt intenst. Dermed er det ikke problematisk at *kaldt/iskaldt* gjerne forekommer med *raseri*. MANGEL PÅ AFFEKSJON ER KULDE er basert på uvennlig innstilling og oppførsel, og kaldt sinne kan dermed være merkbart. Likevel utelukker AFFEKSJON ER VARME/MANGEL PÅ AFFEKSJON ER KULDE ikke FORNUFTIG ER KALDT, fordi begge metaforene er basert på behersket oppførsel som taushet. Ved å innføre AFFEKSJON ER VARME blir det mulig å forklare flere eksempler på KALDT SINNE.

Korpus

Leksikografisk bokmålskorpus. Institutt for lingvistiske og nordiske studier, Det humanistiske fakultet, Universitetet i Oslo. URL: <https://www.hf.uio.no/iln/tjenester/kunnskap/sprak/korpus/skriftsprakskorpus/lbk/> (= LBK)
The British National Corpus. URL: <http://www.natcorp.ox.ac.uk/> (= BNC)

Referanser

- Bjorvand, Harald & Fredrik Otto Lindeman. 2007. *Våre Arveord: Etymologisk Ordbok*. (Revidert og utvidet utg.). Oslo: Novus forlag.
- Deignan, Alice. 1999. Metaphorical polysemy and paradigmatic relations: A corpus study. *Word* 50–3, 319–338.
- Golden, Anne. 2001. “Metaforene er luket ut av lærebøkene.” Ulike oppfatninger av betegnelsen metafor. I Kulbrandstad, Lise Iversen & Gunvor Sjølie (red.), *På Hamar med Norsk: Rapport fra Konferansen “Norsk på Ungdomstrinnet”*, 18–19. januar 2001. Del II: litteratur og språk. Hedmark: Høgskolen i Hedmark, 111–127.
- Golden, Anne. 2014. *Ordforråd, Ordbruk og Ordlæring* (4. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Grady, Joseph E. 1997. *Foundations of Meaning: Primary Metaphors and Primary Scenes*. Ph.D. dissertation. Berkeley: University of California.
- Grady, Joseph E, Sarah Taub & Pamela Morgan. 1996. Primitive and compound metaphors. I Goldberg, Adele E. (red.), *Conceptual Structure, Discourse and Language*. Stanford: CSLI publications, 177–187.
- Guttu, Tor (red.). 2005. *Aschehoug og Gyldendals Store Norske Ordbok*. (2. utg.). Oslo: Kunnskapsforlaget. (= AGSNO)
- Henriksen, Petter & Vibecke C. D. Haslerud (red.). 2006. *Engelsk-norsk Stor Ordbok*. Oslo: Kunnskapsforlaget.
- Horbowicz, Paulina. 2009. Varmt hjerte og kaldt blod: En kontrastiv analyse av uttrykk for følelser basert på indre organer og kroppsvæsker i polsk og norsk. *Folia Scandinavica* 10, 169–180.
- Johnson, Mark. 1987. *The Body in the Mind: The Bodily Basis of Meaning, Imagination, and Reason*. Chicago/London: University of Chicago Press.
- Knudsen, Rune Lain & Ruth Vatvedt Fjeld. 2013. LBK2013: A balanced, annotated national corpus for Norwegian bokmål. I Borin, Lars, Ruth Vatvedt Fjeld, Markus Forsberg, Sanni Nimb, Pierre Nugues & Bolette Sandford Pedersen (red.), *Proceedings of the Workshop on Lexical Semantic Resources for NLP at NODALIDA 2013*. Linköping: Linköping Electronic Conference Proceedings, 12–20.
- Kövecses, Zoltán. 1986. *Metaphors of Anger, Pride and Love: A Lexical Approach to the Structure of Concepts*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.
- Kövecses, Zoltán. 1990. *Emotion Concepts*. New York: Springer-Verlag.
- Kövecses, Zoltán. 1995. The “container” metaphor of anger in English, Chinese, Japanese and Hungarian. I Radman, Zdravko (red.), *From a Metaphorical*

- Point of View: A Multidisciplinary Approach to the Cognitive Content of Metaphor*, Berlin/New York: Walter de Gruyter, 117–145.
- Kövecses, Zoltán. 2000. *Metaphor and Emotion: Language, Culture, and Body in Human Feeling*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Kövecses, Zoltán. 2005. *Metaphor in Culture: Universality and Variation*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Kövecses, Zoltán. 2010. *Metaphor: A Practical Introduction* (2. utg.). Oxford: Oxford University Press.
- Lakoff, George. 1987. *Women, Fire, and Dangerous Things: What Categories Reveal about the Mind*. Chicago: University of Chicago Press.
- Lakoff, George. 1993. The contemporary theory of metaphor. I Ortony, Andrew (red.), *Metaphor and Thought* (2. utg.). Cambridge: Cambridge University Press, 202–251.
- Lakoff, George, Jane Espenson & Alan Schwartz. 1991. *Second Draft Copy: Master Metaphor list*. Berkeley: University of California.
- Lakoff, George & Mark Johnson. 1980. *Metaphors We Live By*. Chicago: University of Chicago Press.
- Lakoff, George & Mark Johnson. 1999. *Philosophy in the Flesh: The Embodied Mind and its Challenge to Western Thought*. New York: Basic Books.
- Lakoff, George & Zoltán Kövecses. 1987. The cognitive model of anger inherent in American English. I Holland, Dorothy & Naomi Quinn (red.), *Cultural Models in Language and Thought*. Cambridge: Cambridge University Press, 195–221.
- Matsuki, Keiko. 1995. Metaphors of anger in Japanese. I Taylor, John R. & Robert E. MacLaury (red.), *Language and the Cognitive Construal of the World*. Berlin: Mouton de Gruyter, 137–151.
- Omori, Ayako. 2008. Emotion as a huge mass of moving water. *Metaphor and Symbol* 23–2, 130–146.
- Rasulić, Katarina. 2015. What's hot and what's not in English and Serbian: A contrastive view on the polysemy of temperature adjectives. I Koptjevskaja-Tamm, Maria (red.), *The Linguistics of Temperature*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins, 254–299.
- Soriano, Cristina. 2003. Some anger metaphors in Spanish and English: A contrastive review. *International Journal of English Studies* 3–2, 107–122.
- Stefanowitsch, Anatol. 2006. Words and their metaphors: A corpus-based approach. I Stefanowitsch, Anatol & Stefan Th. Gries (red.), *Corpus-based Approaches to Metaphor and Metonymy*. Berlin: Mouton de Gruyter, 63–105.

Yu, Ning. 1995. Metaphorical expressions of anger and happiness in English and Chinese. *Metaphor and Symbolic Activity* 10–2, 59–92.

Summary

In this article, I analyze a non-prototypical case of ANGER: COLD ANGER. The emotion of ANGER has been discussed by many researchers within conceptual metaphor theory, and a certain number of conceptual metaphors have been proposed for the emotion. However, few studies have been conducted on conceptual metaphors of COLD ANGER. Lakoff & Kövecses (1987) state that cold anger represents suppressed and controlled anger in which the angry person doesn't display his or her anger. Kövecses (2005) develops this explanation by suggesting the conceptual metaphor RATIONAL IS COLD. Although their statement is quite convincing, several examples of Norwegian do not seem to be consistent with these arguments. This article examines two problems. Firstly, at least in some examples, anger seems to be highly intense. Secondly, *kaldt* ('cold') and *iskaldt* ('ice-cold') collocate more often with *raseri* ('rage') than *sinne* ('anger'). To solve these problems, I suggest that AFFECTION IS WARMTH, as well as RATIONAL IS COLD, motivates COLD ANGER.

Yuki Minamisawa

Graduate School of Language and Culture

Osaka University

560-0043

1-8 Machikaneyama-cho, Toyonaka

Osaka, Japan

yukimina88@gmail.com